

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13 / Telefon 2440 in 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglaševalski oddelak „Jutra“ v Ljubljani / Poštni številni račun št. 11.400

„JUTRA“

Nemška borba proti mirovnim pogodbam

REMINISCENCE OB OBOROŽEVALNI NOTI.

O nastanku in povzročiteljih svetovne vojne se je v listih, revijah in neštetihi brošurah, knjigah ter debelih razpravah že toliko pisalo, da je popolnoma ugotovljeno, da je veliki svetovni požar zanetil premišljeno in hotoma vsenemški imperializem Nemčije in bivše Avstroogrške. Vojna se je pripravljala že desetletja in sarajevski atentat je bil le dobrodošla preteza za memorandum predvojni Srbije in za vse, kar se je nato zgodilo. Nemški narod si je hotel docela osvojiti srednjo Evropo, ustrahovati je nameraval Francijo, oslabilo Rusijo in odpreti si prosto pot na Balkan ter dalje na vzhod. Most do Adrije in pot do Bagdada, to sta bila dva smotira vse politike nemškega Berlina in nemškega Dunaja. Namere so šle pa še dalje, daleč na tuje kontinente v kolonije in preko vseh oceanov. Na vse to mlajša generacija ne misli, starejša pa že pozablja, in vendar je prav sedaj potrebno, da si osvežimo spomin!

Svetovna vojna se je pa končala drugače, kakor so dunajski in berlinski gosposdije pričakovali. Proti njim se je združil v skupno fronto skoraj ves svet in storil je vse, da prepreči nemške namere. Stiri dolga leta so se bili najstrašnejši boji, kar jih pomni človeška zgodovina, žrtvovani so bili milijoni življenj, milijoni starih naravov in milijarde premoženja. Nepopolni naporji so bili potrebni, preden je bila zrušena sila svet ogrožajočega nemškega imperializma in despotizma. Po vsem tem je razumljivo, da so zmagovalci sklenili storiti vse, da se v bodoče prepreči vsaka obnovitev starega stanja, vsaka obnovitev stare nemške imperialistične velemoči. Avstroogrška je bila razdeljena po etičnih načelih, Nemčija pa obremenjena z reparacijami in razorožena. Prepovedano ji je bilo vzdrževanje redne vojske, zidanje trdnjav, grajenje vojnih ladij, letal, nabavljanje topov, orožja in municije. Posebna komisija zmagovalcev, pozneje Društva narodov, je poskrbela za to, da se je sklep striktno izvedel.

Čim pa se je polegla prva vihra prevrata, čim je Nemčija zopet svobodnejša začela, že je pričela napenjati vse sile, da bi se otresla posledic poraza in obveznosti, ki so ji bile naložene. Poskrbela je

za to, da je bila kot enakopravna članica sprejeta v Društvo narodov. In celo v svet te institucije, ki je skoraj neomejen gospodar in odločevalec v vseh vprašanih svetovne politike. Že s tem se je otresla dela kontrole, našla pa je še druga sredstva in pota, da je mogla nemoteno kršiti mirovne določbe. Najostrejšo borbo je pričela proti reparacijam in vsem nam je še dobro v spominu, s kakšno trdovratnostjo je odklanjala vsak kompromis in zahtevala popolno in brezpogojno črtanje. In nihče ni pričakoval, da bo svoj namen tako hitro in tako temeljito dosegla, kakor ga je na letošnji reparacijski konferenci v Lozani. Reparacij sedaj takorekoč ni več, umrle so!

Druga točka na programu nemške borbe proti mirovnim pogodbam in posledicam izgubljene vojne je bila zahteva po enakopravnosti pri oboroževanju. Sedanji državni kancelar von Papen je že v Lozani dejal: Sedaj se moramo še z večjo energijo lotiti borbe za popolno politično enakopravnost! In lotili so se je najprej v Ženevi, te dni pa v radiu, tisku in diplomaciji. Nota, ki je bila poslana v Pariz in London, dokazuje, da se Nemčija tudi v tem vprašanju poslužuje iste taktike, kakor se je v vprašanju reparacij. Z nepopustljivostjo hoče prisiliti svet, da ji dovoli zopet popolno oborožitev na kopnem, na morju in v zraku brez vseh omejitev. Ali bo tudi tu uspešna? Izključeno ni, kajti ko so zmagovalci narodi popustili v enem, bodo morda tudi v drugem. Stavba mirovnih pogodb je narušena, podminirana. In čim bi Nemcem uspelo še to, bodo stopili takoj na plan s tretjo zahtevo: vrnitvijo kolonij! O tem govore že sedaj!

S tem se pa vračamo zopet v čase pred vojnega razmerja, v čase nemških imperialističnih stremeljenj, oznanjanj s prusko oholostjo in vehemenco, ki ne pozna oblik in meja. Ali bi Nemci, če bi bili zmagali, tudi tako popuščali premaganim? Prav gotovo ne! Niti za las ne bi odstopili od smeri, ki bi jo bili začrtali, in svet bi se še desetletja in desetletja krivil pod njihovo knuto. Zopet se je izkazalo, da so bivši zavezniki v vsakem oziru visoko nad Nemci. Samo — da se to ne bo kedaj še kruto maščevalo!

Otvoritev ljubljanskega velesejma

LEPA UREDITEV VAŽNE GOSPODARSKE IN KULTURNE PRIREDITVE.

LJUBLJANA, 3. septembra. Letošnjo jesensko prireditev »Ljubljana v jeseni« je danes ob 10. uri dopoldne svečano otvoril minister za trgovino in industrijo g. Ivan Mohorič. Pokrovitelja velesejma, kralja Aleksandra, je zastopal po veljnik dravske divizijske oblasti, divizijski general Bogoljub Ilić, navzoči pa so bili predstavniki oblasti, tujih držav, raznih gospodarskih organizacij in društev ter mnogo drugega odličnega občinstva.

Predsednik velesejma g. Bonač je ugodoma pozdravil vse navzoče in sporočil željo predsedstva, delati za naš gospodarski prospek, ne oziraje se na sedanje težke čase. Minister g. Mohorič je pa naglasil, da je namen vse prireditve pokazati v prvi vrsti uspehe dela malega človeka ter opozoriti zlasti na poljedelsko razstavo, ker posvečajo tudi naši sosede tej panogi največ truda in volje. Svoj govor je zaključil z ugotovitvijo, da

ima slovensko ljudstvo močno voljo za konstruktivno delo in ne pozna pesimizma. Ta vztrajnost se mora prej ali slej obilo poplačati.

Nato so si odlični gosti ogledali velesejemne razstave. Poleg industrijskega, obrtnega in trgovinskega oddelka, kjer razstavlja 274 tvrdk, od tega 25 tujih, obsega prireditev še celo vrsto razstav: kmetijsko, alpinsko, fotografsko, knjižno, umetnostno, gospodinjsko, razstavo malih živali in tradicionalno razstavo pohištva. Vse razstave so izredno zanimive in poučne, pozna se jim, da so prirejene z veliko ljubeznijo in vestnostjo.

Danes 3. in jutri 4. septembra je razstava govede montažonske pasme, 8. t. m. ji sledi razstava čistokrvnih psov, v nedeljo pa razstava plemenskih konj. Poleg tega bo 4. t. m. revija slovanskih narodnih noš, 11. septembra pa tekmovanje harmonikarjev.

Vremenske katastrofe v Bosni

NEURJE IN POTRES V BANJALUKI IN OKOLICI. TRI SMRTNE ŽRTVE. — SILNI PLAZOVI OB DRINI.

BANJALUKA, 3. septembra. Po dvo-mesečni suši je v petek zvečer pričelo močno deževati in se je dež kmalu spremenil v strašno nevihto. Med silnim grmenjem se je utrgal na več krajih oblak in je bilo mesto včeraj jutraj z vso okolico, polji in njivami pod vodo. V bihaškem okraju je silno neurje zahtevalo 3 mlade žrtve, sestre Zlato, Hanko in Rahmano Hodžičevo. Najbrže pa bo podlegla tudi še njihova prijateljica Fehima Iširovičeva. Nalivu, strelam, grmenju in viharju, ki je ruval tudi močnejša drevesa, je okrog poldne sledilo več močnih potresnih sunkov, ki so porušili večje številne hiše. Prej omenjene sestre so pri drugem potresnem sunku pobitele skozi vrata na prosto, v istem trenutku pa se je nanje in njihovo prijateljico zrušila streha. Vse 3 sestre so bile na mestu mrtve.

Iširovičeva je bila prepeljana v bihaško bolnišnico, kjer zdravniki dvomijo, da bi ji mogli rešiti življenje.

SARAJEVO, 3. septembra. Tudi v vsej vzhodni Bosni je divjalo včeraj silno neurje, ki je opustošilo vse nasade in drevje. Najtežje je bila prizadeta Drinska dolina. V trenutku, ko je vozil osebni vlak čez most na Drini, se je odrgal s hriba pred mostom plaz in zasul progo. Strojevodja je še pravočasno ustavil na mostu vlak. V tem pa je tudi že za vlakom zasul ogromen plaz progo v dolžini kakih 200 m. Tako je vlak običal na mostu. Od vseh strani so bili poslani na pomoč močni delavski oddelki, toda ves njihov napor doslej ni imel uspeha, ker se s strmi pobočij ob progi trgajo še vedno novi plazovi. Ves promet na vzhodni železnici med Sarajevom in Beogradom je ukinjen.

Amerika proti Nemčiji

NEW YORK, 3. septembra. Diplomatski korak Nemčije v Parizu je vzbudil v Ameriki zelo neugoden vtis. Kako razburljivo razpoloženje je obšlo vladne kroge, je razvidno iz izjav senatorja Svanson, ki je rekel, da bodo dale nemške zahteve Franciji povod, da ne bo podpisala onih pogodb, ki jih je doslej bila pripravljena podpisati. Tudi senator Borah kaže malo simpatij za nemške zahteve glede enakopravnosti v oboroževanju. Enakopravnost v oboroževanju, do katere ima Nemčija pravico, je izjavil Borah, se bo izvedla z razorožitvijo drugih držav in ne z oborožitvijo Nemčije. Najmočnejše države sveta jemljejo svojim davkoplačevalcem vsako leto 5 milijard dolarjev samo za oboroževanje. Izvedba enakopravnosti z zvišanjem že itak neznosnih bremen bi bila zločin.

Pomilostitev beuthenskih obsojencev

BERLIN, 3. septembra. V pruskem državnem ministrstvu se je sestal včeraj pod osebnim predsedstvom državnega kancelarja von Papena pruski komisarski kabinet, da bi sprejel končni sklep v vprašanju pomilostitve in smrti obsojenih narodnih socialistov v Beuthenu. Sodišče je predlagalo pomilostitev na ta način, da bi bili obsojenci pomiloščeni na dolgolet-

no ječo. Temu predlogu se je pridružil tudi pruski pravosodni minister. Odločeno pa še ni, ali naj se smrtna kazen spremeni v dosmrtno, ali časovno omejeno ječo.

KATASTROFA ITALIJANSKEGA LETALA.

RIM, 3. septembra. V bližini letališča na Monte Celio je padlo na tla neko vojaško letalo. Pilot narednik Brunetti je bil namestu mrtev.

Zagrebački zbor

3.—12. IX. 1932.

Splošni mednarodni veliki sejem vzorcev s specialnimi sejmi:

ELEKTRIKA - RADIO, HOTEL - HIŠA - KUHINJA, INDUSTRIJA PREHRANE, TEKSTIL - KRZNO, VOLNA, ZIMSKI SPORT, NARODNA ROČNA DELA IN PREPROGE, POLJEDELSTVO IN GOVEJA HRANA ter

Splošni sejem raznovrstnega blaga

Velika veterinarska razstava

Z vnaprej nabavljeno potno legitimacijo Zagrebskega zbora na železnici 50% popust (brezplačni povratek). Na Jadranskih parobrodih višji razred za ceno nižjega. Legitimacije se dobijo v vseh potniških pisarnah in denarnih zavodih v vseh večjih mestih.

Vstopnina Din 10.—. Ponedeljek in petek Din 5.—. 2748

Nova vojna nevarnost na vzhodu

KITAJSKI BOJKOT JAPONSKEGA BLAGA. JAPONCI ZASEDEJO PEKING IN TIEN TSIN? BO JI S PROSTOVOLJCI.

LONDON, 3. septembra. Na Daljnem vzhodu postaja položaj od dne do dne kritičnejši. V nankinskih diplomatskih krogih pričakujejo, da bo poslala Japonska Kitajski energično noto, v kateri bo zahtevala takojšnjo odpravo bojkota japonskega blaga v Šanghaju. Kitajci se boje, da bodo Japonci po odhodu Lyttonove anketne komisije takoj zopet pričeli vojne operacije v Šanghaju in Mandžuriji. Japonske posadke v Mandžuriji so prejele te dni ogromne množine orožja in streliva.

Baje nameravajo Japonci okupirati Peking in Tien Tsin. V Jeholski pokrajini boji med kitajskimi in mandžurskimi četami, ki jih poveljujejo japonski častniki, še vedno trajajo. Kitajske iregularne čete, ki jih Japonci imenujejo »razbojniške tolepe«, se uspešno udeležujejo v okolici Mukdena. Spodletel jim je le napad na mukdensko letališče, vojni arzenal in radijsko postajo. Japonci povsod podpirajo mandžurske čete. Vojna sreča japonskih in kitajskih čet se neprestano menjava. Šanghajski mestni župan je izdal na

prebivalstvo poziv, naj z vsemi sredstvi prepreči bojkot japonskega blaga, da bi tako nastale normalne razmere in ne bi bili dani vzroki za nove vojne sovražnosti, ki uničujejo ne le blagostanje Šanghaja, temveč vse Kitajske.

Kitajski »razbojnik« so po vesteh iz Tokia zasedli mesto Fušun v južni Mandžuriji in ga izropali. Tudi mestu Cielkarju grozi oplenjenje in opustošenje po kitajskih iregularnih četah.

FAŠISTOVSE VAJE V RIMU.

RIM, 3. septembra. Predsinočnim so imeli fašistični avantgardisti na trgu Siena velike gimnastične vaje. Sodelovalo je kakih 4000 avantgardistov, med njimi tudi večje število iz tujine. Vajam sta prisostvovala tudi Mussolini in tajnik fašistične stranke Starace.

DRŽAVNI PRORAČUN S SUFICITOM.

LONDON, 3. septembra. Kakor poročajo iz Camberre v Avstraliji, je ministrski predsednik in finančni minister Löon izjavil, da ima letošnji državni proračun 1314 funtov suficita, dočim je znašal lanski proračunski deficit milijon funtov.

Dnevne vesti

Konferenca zastopnikov avtobusnih podjetij

Za ukinjenje obveznega zavarovanje avtobusnih potnikov.

Včeraj popoldne so se sestali v mestni posvetovalnici zastopniki avtobusnih podjetij avtonomnih mest Maribora, Celja in Ptuja ter trške občine Vitanje. Na konferenci je bila sprejeta obširna resolucija, ki bo poslana ministru za trgovino in industrijo. Resolucija zahteva, da se ukine obvezno zavarovanje potnikov v avtobusnem prometu, ki je v nasprotju z obrtnim zakonom.

Med drugimi naglašajo, da bodo avtobusni podjetniki v primeru, da se ta načrt izvede, prisiljeni ustaviti obratovanje. Z obilnatim zavarovanjem se je naprtilo avtobusnim podjetjem, odnosno potnikom novo in tako občutno breme, da je nadaljni obrat popolnoma nemogoč. Odveč je naglašati važnosti avtobusnega prometa, ki se je v zadnjem času tako lepo razvil in napravil razne kraje naše banovine dostopne ter jih zvezal z najvažnejšimi prometnimi središči. Iste važnosti je tudi v tujsko-prometnem in gospodarskem pogledu sploh.

Maribor je za svoje avtobusno podjetje doslej plačeval za zavarovalne premije 60.000 Din na leto. Po novih predpisih o prisilnem zavarovanju potnikov pa bi se zavarovalne premije zvišale na 437.840 Din. Iz tega sledi, da bi morala podjetja, ki so doslej plačevala 2 odstotka od kosmatih prejemkov, plačevati 12 odstotkov.

NAŠIM NAROČNIKOM!

Četrtekovi številki »Večernika« smo priložili položnice. Cenjene naročnike vlučimo prosimo, da nam naročnino čim prej nakažejo. Z rednim nakazilom olajšajo naročniki upravi mnogo dela, sami pa si zasigurajo redno dostavo lista.

Uprava »Večernika«.

UREDNIŠTVO »VEČERNIKA«

In mariborsko uredništvo »Jutra« je sedaj v Gosposki ulici 11, prvo nadstropje, telefon št. 2440. Uprava je do preselitve še na Aleksandrovi cesti 13, telefon št. 2455.

Rojstni dan prestolonaslednika Petra, 6. septembra, bo letos proslavljen na svečan način. Proslava bo združena z obletnico, ko je kralj izročil polkom nove zastave. Tega dne bo revija čet mariborske posadke pred stolnico in parada na Aleksandrovi cesti. Po svečanem cerkvenem opravilu, ki bo ob 8. uri v stolnici, krene posadka na Trg svobode. Svečanosti se bodo udeležili predstavniki javnosti, vsi častniki mariborske posadke in rezervni častniki.

Bratje Poljaki na potu skozi Maribor. Jutri popoldne prispe z dunajskim brzovlakom ob 13.45 v Maribor večje število poljskih izletnikov, povečini železničarjev, ki potujejo na otok Šolta pri Splitu, kjer bodo odkrili spominsko plošču maršalu Pilsudskemu, v kapelici državnega »Poljskega doma« pa bodo postavili kip Matere božje, dar mesta Vilne. Brate Poljake bodo sprejeli ob prihodu na Glavnem kolodvoru zastopniki državnih oblastev, Sokolstva, društva železniških uradnikov ter Jadranske straže, ki jim prirede oficieren sprejem in malo zakusko. Pozivamo tudi ostalo občinstvo, da se udeleži sprejema v čim večjem številu!

Zvišanje najemnin v mestnih stanovanjskih hišah. Mestna občina mariborska bo zvišala s 1. oktobrom najemnine v mestnih stanovanjskih hišah. Tako bo zvišala najemnine petim strankam v mestni hiši v Franciškanski ulici; osim v hiši v Vrtni ulici št. 9., šestim v hiši v Vrtni ulici št. 11, sedemdesetim v stanovanjskih hišah v Smetanovi ulici, štirinajstim v hiši v Klavniški ulici in desetim v hiši v Kacijanarjevi ulici. Skupno so plačevali te stranke doslej okoli 46.300 najemnine na mesec, po novem zvišanju pa bodo plačevale 67.800 Din. Novo zvišanje bo prineslo mestni blagajni na leto okroglo

258.300 Din. Doslej je prejela za najemnine v mestnih hišah na leto 555.300 Din, po novem zvišanju bo pa dobila okroglo 813.600 Din.

Žalni teden. Pri naši Primorski posvečenih prireditvah »Žalnega tedna«, ki jih pripravlja društvo »Nanos«, bosta sodelovali tudi društvi »Jadrani« in Jugoslovanska matica.

Premeščen je od tukajšnjega okrožnega sodišča k sodišču v Trzin pisarniški pripravnik Josip Stalcer, na njegovo mesto pa pride pisarniški pripravnik Franc Gregorevčič, nameščen doslej v mariborski moški kaznilnici.

Obrtniki za svoje interese. V ponedeljek 5. t. m. bo ob 20. uri v dvorani Zadrugne gospodarske banke na Aleksandrovi cesti obrtniški shod z dnevnim redom: Sprejemanje in izvrševanje obrtniških del v tukajšnjih zavodih. Obrtna zadruga vabi svoje članstvo, da se shoda polnoštevilno udeleži.

Gremij trgovcev v Mariboru razglašajo, da smejo biti na praznik 8. septembra trgovine dopolodne odprte. Kar pa se tiče raznih državnih praznikov, opozarja gremij ponovno svoje člane, da morajo biti trgovine zaprte samo na državni praznik 1. decembra in na rojstni dan Nj. Vel. kralja 17. decembra. Ostali državni prazniki za trgovine ne pridejo v poštev.

Zborovanje Cirilmetodarijev. V Slovenski Bistrici bo dne 11. t. m. veliko zborovanje Družbe sv. Cirila in Metoda. Ob 10. uri bo zaupen shod, na katerega imajo dostop le delegati, zaupniki, pokrovitelji in kamnarji; ob 11. uri bo slavnostno zborovanje. Udeležencem je dovoljena polovična vožnja. Vozni listek velja tudi za povratek. Legitimacijo za polovično vožnjo dobi vsak udeleženec na zborovanju. Vodstvo Družbe sv. Cirila in Metoda vabi vse rodoljube, naj se udeleže zborovanja v čim večjem številu.

Prošnje nabornikov za službo pri obmejni četi. Letos usposobljeni naborni obvezniki, rojeni leta 1912 in pristojni v mestno občino mariborsko, ki želijo odslужiti odrejeni jim kaderski rok pri obmejni četi, se pozivajo, da se radi vpisajo v pisarni mestnega vojaškega urada, Slomškov trg 11, med uradnim časom, najdalje do 15. septembra. Prvenstvo imajo oni, ki imajo namen po odslужenem roku prositi za aktiviranje pri obmejni četi in so siromašnega stanu.

Pravila »Društva najemnikov stanovanj in poslovnih lokalov za Maribor in okolico« potrjena. Banska uprava je končno potrdila društvena pravila. V kratkem bo sklican ustanovni občni zbor. Novo društvo bo takoj pričelo delovati v okviru potrjenih pravil.

Upravni odbor Oficirskega doma priredi na dan rojstva Nj. kraljevskega Vis., prestolonaslednika Petra 6. septembra v spodnji dvorani restavracije »Orel« družabni večer. Začetek ob 21. uri. Vabljeni so vsi, ki imajo stalno vabilo! Oblepka poljubna.

Poseben vlak Maribor - Ljubljana. Jutri v nedeljo zjutraj bo vozil iz Maribora v Ljubljano poseben vlak, in sicer bo to drugi del brzega vlaka, ki odhaja iz Maribora ob 5.05. Ustavil se bo na Pragerskem, v Poljčanah, na Grobelnem, v Celju, Laškem, Rimskih Toplicah in na Zidanem mostu. Za vlak veljajo vozne cene potniškega vlaka.

Razvite gasilskega prapora. Prostovoljno gasilno društvo v Studencih bo jutri v nedeljo na slovesen način razvilo svoj prapor. Pokroviteljstvo nad razvitjem je prevzel ban g. dr. Marušič, ki bo najbrže tudi sam navzoč. Vrli studenški gasilci zaslužijo vso pozornost, saj bo njihov prapor prvi v mariborski gasilski župi.

Oddaja buffeta na postaji Velenje bo potom licitacije 10. oktobra t. l. pri direktoriji državnih železnic v Ljubljani. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani, pogoji pa pri direktoriji.)

Lovski blagor. Na lovu veleposelnika Bartlerja v Račah so lovci ustrelili dve dni okoli 60 divjih rac.

V obrtno nadaljevalno šolo v Mariboru bo vpisovanje vsako nedeljo od 9.—11. ure in vsak delavnik od 10.—12. ure na mestnem županstvu. Ker se je doslej javilo šele nekaj vajencev, opozarja šolska uprava delodajalce in delodajalke, naj nemodoma pošljejo učence k vpisovanju, ker bodo zamudniki poklicani na odgovor.

Krožek učiteljskih upokojujencev in upokojujencev za mesto Maribor ter okolico se sestane v sredo, 7. septembra popoldne ob običajni uri pri teti Koštomajevi v Mlinski ulici. Radi važnosti pogovorov pridite vsi!

Program promenadnega koncerta. Jutri popoldne bo ob lepem vremenu v mestnem parku običajni promenadni koncert. Igrala bo vojaška godba pod taktirko kapelnika kapetana Josipa Svobode: Fučikovo koračnico »Vedno naprej«, Flotova ouvertura k operi »Marta«, Dolinarjev venček slovenskih narodnih pesmi »Mlada pota«, Ponkeljevo serenado iz opere »Giaconda«, Svobodovo narodno davorijo »Planula zora« in Kubičkov tango »Kako lepe so sanje«.

Ceneno meso. V ponedeljek 5. t. m. bodo od 7. ure naprej prodali na stojnici za oporečno meso pri mestni klavnici 300 kilogramov govejega mesa po 4 Din.

Dobave. Gradbeni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 6. septembra t. l. ponudbe glede dobave hrastovega lesa.

Žalostna usoda dveh mladih življenj. Na neki beograjski ulici se je odigrala preteklo sredo krvava drama. Krojaški pomočnik Ivan Brinjevec, rodom iz mariborske okolice, je najprej ustrelil svojo izvoljenko Marico Rukavino, nato pa je še sam sebi poglaval kroglo v srce. Ivan in Marica sta se ljubila že deset let. Zadnje čase pa je Marica jela zanemarjati svojega zaročenca, česar on ni mogel več prenašati in se je odločil za usodni korak.

Nesreče. Včeraj in danes so pripeljali v bolnišnico več ponesrečencev. Nekateri so žrtev dela in poklica, drugi so se ponesrečili po neprevidnosti. Tako je padel včeraj popoldne z drevesa 10letni Ivan Najglič v Zrkovcih. Fantek je splezal na visoko slivo, klestil sadje ter padel dol in si zlomil levo roko. Slična nezgoda je doletela tudi 13letnega Frančka Zbrena v Račah, ki se je pri padcu notranje poškodoval. Posestnica Marija Kodrova iz Rač je padla z voza in se potolkla po glavi. Z voza je padla tudi Marija Lipovškova, stanujoča na Aleksandrovi cesti, in se poškodovala na glavi. Pri delu pa se je ponesrečil ključavničarski pomočnik Ivan Sel. Težko kladivo mu je padlo na noge in mu zdrobilo prste.

Tatvina kolesa v Hotinji vasi. O priliki sokolske tombole v Hotinji vasi preteklo nedeljo je neznan tat ukradel gđ. Kovače vi iz Hoč 1000 Din vredno kolo. Kolesa torej tudi na deželi že niso več varna.

Gozdni požari v Stopercah. V borovem gozdu pri Stopercah na Dravskem polju se neprenehoma ponavljajo požari. Doslej je gorelo v presledkih dveh treh dni že sedemnajstkrat. Ogenj so vselej pogasil domačini brez gasilcev in tuje pomoči. Zgorelo je okoli 5 oralov gozda in nastala škoda znaša približno 30.000 Din. Ogenj je bil najbrže podtaknjen.

Ukradeno kolo. Trgovcu Leonu Čerigoju je bilo včeraj popoldne ukradeno izpred neke trgovine na Glavnem trgu možko kolo znamke »Steyr«, vredno okrog 1000 Din.

Vlom v škofijski grad na Betnavi. V noči od pretekle srede na četrtek so tatovi vlomili v škofijski grad na Betnavi. Odnegli so poleg postelnine in drugih predmetov tudi več dragocenih preprog. Svoj posel so opravili nemoteno, ker v onem delu grada, kjer so vlomili, nihče ne stanuje.

Oče obstrelil sina. V neki vasi pri Ljutomeru se je pripetila huda nezgoda. Posestnik Šmigovec je ravnal tako neprevidno s puško, da se mu je sprožila in je krogla nevarno ranila njegovega 24letnega sina Ivana, katerega so takoj spravili v bolnišnico, kjer so ugotovili, da je obtičala Ivanu krogla v vratu.

Debeli ljudje dosežajo z vestno uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice izdatno iztrebljenje črevesa brez vsakega napora. Mnogoštevilna poročila zdravnikov-strokovnjakov potrjujejo, da so tudi oni, ki bolehalo na ledvicah, protinu, revmatizmu, kamelih in sladkorni bolezni zelo zadovoljni z učinkom »Franz Josefove« vode. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Opozorilo. Po zakonu o srednjih trgovskih šolah je število učencev za prvi razred omejeno. Starši, katerih sinovi ali hčerke so bili radi tega odklonjeni, preiskrbe lahko kljub temu svojim otrokom solidno teoretično in praktično trgovsko naobrazbo, če jih vpišejo do 9. t. m. na enoletni trgovski tečaj Slovenskega trgovskega društva v Mariboru, Zrinjskega trg 1.

Internat »Vesna« v Mariboru sprejema učence vseh srednjih šol. Pomoč pri učenju, skrbno nadzorstvo. Prospekti na razpolago. Vpisovanje v šole zavoda se vrši 12. in 13. septembra.

Danes ob 20. uri v kadetnici

Družabni večer

Sokola Maribor I

Ant. Rud. Legatov Enoletni trgovski tečaj, Maribor. (Zasebno trgovsko učilišče.) Odoben od Ministrstva trgovine in industrije v Beogradu. Zavod je na najboljšem glasu radi svojih odličnih učnih uspehov, izbornega učiteljskega zbora, vzorne discipline, nadzorstva ter strokovnega ravnanjstva. Lastni dijaški internat, znižana šolnina. Prijave ustmeno ali pisмено v trgovini v Slovenski ulici 7, zraven trgovine Wögerer. Šolski programi brezplačno. Začetek dne 9. septembra 1932. Glej tudi današnji inserat!

Dr. Josip Furlan, specialist za ušesa, nos in grlo od 4. do 8. t. m. ne ordinira.

Prostovoljno gasilno društvo v Kamnici vabi na svojo dobrodelno tombolo, ki bo 11. septembra ob pol 15. (3.) uri pri kamniški cerkvi. 6 tombol in nad 400 lepih dobitkov vas čaka!

Gasilno in reševalno društvo. Od jutri do prihodnje nedelje je v pripravljenosti 2. četa. Četnik Armin Tutta. V primeru požara in nesreče kličite telef. št. 22-24 ali 23-36.

Kolesarsko društvo »Poštela« v Radvanju priredi v nedeljo 4. 9. t. l. ob 14. uri svojo zaključno dirko. Po dirki velika veselica v gostilni Mautner v Radvanju s godbo, plesom in drugimi različnimi zabavami. K obilni udeležbi vabi odbor.

Občinski urad Radvanje opozarja vse one, ki imajo grobove na radvanjskem pokopališču, da traja posestna pravica za grobove 12 let. Kdor ne plača podajanja, zapade posestna pravica do groba. Po preteku tega časa si tudi pridržijo občina pravico, da grob prekoplje oziroma ga uravnava v novo določeno vrsto. Istotako se mora občino obvestiti do 15. oktobra 1932 glede sajenja dreves na pokopališču. Občinski urad Radvanje, dne 22. avgusta 1932.

Poskus samomora. Včeraj kmalu popoldne se je zglašil na policiji posestnik Leopold K. iz Sv. Janža na Drav. polju in prijavil, da mu je nekdo ukradel večji znesek denarja. Ves zmeden je zahteval od službujočega uradnika, da mu policija povrne ukradeni denar. Ko so mu povedali, da je to nemogoče, je mož izvelel iz žepa nož in si ga zasadil v vrat. Le največjo težavo so mu ga iztrgali. O dogodku so bili obveščeni reševalci, ki so ranjenega Leopolda K. z avtom prepešali v bolnišnico.

Črno pleskano žensko kolo je našel v bližini Črničkove opekarne v Kamnici slikarski vajenec France Terlavčnik in ga izročil mestni policiji.

Nogometna tekma za državno prvenstvo

V nedeljo 4. septembra ob 16:30 na igrišču I. S. S. K. Maribora v Ljudskem vrtu

A. S. K. PRIMORJE (LJUBLJANA) : I. S. S. K. MARIBOR

Ob vsakem vremenu

Predigra ob 14:30

Ob vsakem vremenu

S. K. MURA (Murska Sobota) : I. S. S. K. MARIBOR REZERVA

Mariborski teden

V LUČI VESTNEGA IN NEPRISTRANSKEGA OPAZOVALCA.

V 196. številki »Večernika« se je oglašil »kritični opazovalec Mariborskega tedna«, ki je na ironičen način odpravil resna prizadevanja prireditvenega odbora, mestne občine in ostale javnosti, ki je vložila ves svoj trud v to našo prvo večjo prireditev po dolgih letih mrtvila. »Mariborski teden« je orisal tako, ko da ne bi bil vseboval drugega, ko same koncerte v parku in razstave, »ki smo jih že poprej videli«, a nezadovoljen je bil celo z razstavo konj pri »Unionu«.

Da je prireditev »Mariborskega tedna« vzbudila toliko pozornosti tudi pri »kritičnih opazovalcih«, je vsekakor razveseljiv pojav, javnosti na ljubo je pa treba pokazati tudi drugo plat medalje, optimistično. »Mariborski teden« je bil prirejen po vsestranskem predurku najuglednejših mož naše gospodarske, kulturne in politične javnosti zato, da se dá našemu mestu novega impulza, da se naveže tesnejši stik z okolico in privablja k nam tujci. Pri tem se je sestavil in izvedel program, ki je bil v danih okoliščinah mogoč, posebno še z ozirom na kratak čas, ki je bil na razpolago. Treba je bilo zato iti naglo na delo, in kar se je v tako kratkih dneh storilo, je vsekakor sijajen uspeh, kakršnega niti pričakovali nismo.

Res je, kakor pravi »kritični opazovalec«, da je bilo na sporedu veliko, skoraj preveč koncertov, toda ti so bili le posrankskega, ne glavnega pomena: glavno so bile razstave, sportne prireditve, »Prodana nevesta« in noč na Mariborskem otoku. Da omenimo najprej razstave, o katerih pravi »kritični opazovalec«, da niso bile nič novega. Gozdarska razstava je bila res prirejena tudi že na ljubljanskem velesejmu o priliki gozdarskega kongresa, a ne v takem obsegu in ne v taki zvezi! Za Maribor je bila nekaj docela novega in velepomembnega, saj nam je pokazala delo važnega zavoda, naše nižje gozdarske šole in razne naše specielne zanimivosti, ki jih v Ljubljani nismo videli. Organizirana je bila tako, da zaslužijo aranžerji vso pohvalo in bi delala čast tudi vsakemu velepmestu.

Dalje razstava ženskih ročnih del v »Vesni«! Z njo nam je naše ženstvo odkrilo svoje velevažno in plodonosno delo za povzdigo ženske domače obrti in izboljšanje gmočnega stanja naših podeželskih žen in deklet. Slovensko žensko društvo je organiziralo v Središču ob Dravi in nato v Haložah tečaje za ročna dela, ki ne služijo samo okrasu domov, ampak tudi zaslužku. Čipke in druge vezenine, ki jih sedaj izdelujejo podeželske žene in dekleta, predstavljajo važen del zaslužka, ki koristijo zlasti sedaj, v času velike gospodarske krize, ki tare naše podeželje. Na tej razstavi je pokazalo tudi to delo in kdor ne doume pomena, mu nobena razlaga ne more pomagati. Prav tako je bila tudi zgodovinska razstava važna, ne zaradi ogleda muzeja, ampak najnovejših izkoplin, ki niso bile še nikjer razstavljene. Z njim je naše Zgodovinsko

društvo jasno pokazalo, da je odlični kulturni činitelj v slovenskem Mariboru. Isto velja za razstavo jadranskega letalstva. Res je, da smo imeli tako razstavo tudi že lani, a letošnja je bila izpopolnjena tudi že lani, a letošnja je bila izpopolnjena praktične uspehe! Mimo tega je to naša domača zadeva, delo naših agilnih dijakov. Po tečaju na Pohorju postaja Maribor prvo središče jugoslovanskega jadranskega letalskega sporta.

»Kritični opazovalec« se je naposled obregnil tudi ob razstavo konj toplokrvne reje, češ, da je bila brez haska. Resnica pa je, da je bila potrebna že zato, da pripravi teren za mednarodni konjski sejem, ki naj postane v bodoče stalna prireditev »Mariborskih tednov«. Prihodnje leto se mora zanj zainteresirati tudi tujina. Izvesti se mora velika propaganda, tako, da bo razstava konj tudi trgovskega pomena, ne samo teoretičnega. Vse to je bilo ob otvoritvi tudi razločno povedano. Naši konjereji posvečajo svojemu delu vsó skrb in ljubezen in zaslužijo zato polno podporo in razumevanje vse javnosti, ne pa nepotrebno kritiko. Tako so bile vse razstave »Mariborskega tedna« zares velikega pomena in bodo lahko postale temelj za večji in lepši razmah.

In potem »Prodana nevesta« na Trgu svobode! Res je, da prostor za gledalce ni bil prvič dobro urejen, toda to je bila začetna pogrška, ki se je že pri reprizi popravila. Uprizoritev sama pa je gotovo daleč presegala vse slične uprizoritve te velike Smetanove opere ne le v Jugoslaviji, temveč tudi drugod. Postava dela v onem idealnem okolju in s takim velikim aparatom zasluži vso pozornost. Sijajna režija, izvedba v vseh podrobnostih itd., vse je bilo naravnost kolosalno in navdajati nas mora s ponosom. Spričo vsega tega se malenkostne

tehnične pogrške lahko oprostite. Dalje prireditve na Mariborskem otoku! Bila je tako veličastna, da veličastnejše v naši državi še ni bilo. Kdor jo je videl, je zlepa ne bo pozabil. Malenkostne zamude niso prav nič motile, bile so le začetne težave, potrebne za bodoče aranžmane.

Toda prireditve »Mariborskega tedna« niso nudile le »circenses«, temveč tudi »panem«. Pulz mestnega prometa se je v dneh prireditev podesetoril. Ves čas so prihajali v mesto okolčani, pa tudi tujci iz oddaljenejših in najoddaljenejših krajev, polnili naše hotele, restavracije, gostilne, kavarne in trgovine. Promet je bil povsod izreden. Nekatera podjetja so napravila nenavadno dobre kupčije in pritok denarja v mesto znaša milijone, ki jih nikdar ne bi bilo, če ne bi bilo »Mariborskega tedna«. Vsega tega »kritični opazovalec« ni videl, videli so pa naši podjetniki, hotelirji, gostilničarji, kavararji, trgovci in obrtniki. Z njimi vred so zaslužili vsaj posredno tudi drugi stanoviti. Sijajen dokaz, da je nudil »Mariborski teden« mestu tudi »panem«, ne le »circenses«!

Vse skupaj je pa bil več ali manj prvi poizkus, ki je bil potreben že zato, da se pridobe izkušnje za bodoče »Mariborske tedne«, ki naj postanejo naša stalna institucija, kakor je n. pr. ljubljanski velesejem ali solnograška »Festwoche« itd. Z izkušnjami, ki so se letos pridobile in z daljšim časom za priprave in širokopotezno propagando se bodo dali realizirati veliki projekti do vseh podrobnosti in do popolnega uspeha, tako, da bo potem vsaka kritika nemogoča. Toda začetki je bilo treba, in kljub vsem težavam lahko trdimo, da je ta začetek presegel vse pričakovanje in ne more nikomur biti žal, da smo imeli naš »Mariborski teden«. Črnogledi in nezadovoljneži se pa najdejo povsod, toda preko njih je treba iti dalje svojo začrtano pot, ki edina vodi do uspeha in cilja.

ASK Primorje : ISSK Maribor

Tekmovanje za nogometno državno prvenstvo.

Jutri v nedeljo 4. t. m. se državno prvenstvo po ligah v naši skupini ofižno zaključuje. ISSK Maribor bo imel v gostih ASK Primorje iz Ljubljane. Jutrišnja tekma sicer ne bo spremenila tabele in ima pomen samo s prestižnega stališča. ISSK Maribor mora ponovno dokazati, da je najmočnejši klub v Sloveniji in da znatno nadkriljuje ljubljanske. Tekma bo več ali manj dvoboj med Mariborom in Ljubljano. »Primorje« je v prvenstvenem tekmovalju boljše odrezalo kakor ofični prvak LNP Ilirija. »Primorje« razpolaga trenutno z najboljšimi ljubljanskimi igralci in je že čisto presenetilo. Zato naši fantje jutri tekme ne smejo vzeti prelahko sicer se jim lahko zgodi, da zapustijo igrišče poraženi! To se ne sme zgoditi!

Tekma se odigra ob vsakem vremenu, in sicer ob 16.30 v Ljudskem vrtu. V predigri se srečata SK Mura iz Murske Sobote in rezerva ISSK Maribora.

SK Svoboda:SK Olimp (Celje). Za jutri napovedana tekma je preložena na praznik 8. septembra.

Lahkoatletski dvoboj SSK Maraton:SK Rapid se preloži na dan 2. oktobra, jutri pa bo lahkoatletski miting Rapida z istim razporedom kakor je bil razpisan za dvoboj z Maratonom. Nastopili bodo vsi mariborski klubi.

ISSK Maribor, lahkoatletski odsek. Pozivam atlete, da se slurno udeležijo lahkoatletskega mitinga SK Rapida jutri v nedeljo 4. septembra ob 9. uri dopoldne na igrišču SK Rapida: Hinko, Berto, Tone, Gustl, Franci, Paher, Karlo, De Petri, Gomolj, Toni, Dolfi. — Sprinterice in copate prinesite s seboj. Drese dvigne Toni pri prostorniku. Zbirališče atletov najkasneje ob 8.30 na igrišču SK Rapida. — Naš interni trobojni miting odpade. Prosim točno. — Načelnik.

Sokolstvo

Redna telovadba dece Sokola matice

Redna telovadba dece Sokola Maribor matice se bo začela v ponedeljek 5. sept. Telovadba bo do nadaljnjega na letnem telovadišču v Samostanski ulici po sledečem razporedu: Moška deca bo telovadila zaenkrat skupno v enem oddelku vsako sredo in soboto od 17. do 19. ure. Ženska deca v starosti od 10.—14. leta v ponedeljek in četrtek od 18. do 19. ure; od 7. do 10. leta vsak ponedeljek in četrtek od 15. do 17. ure; deca do 7. leta pa v torek in petek od 14. do 16. ure. Starši, ki žele svojim malčkom prijetnega razvedrila in zdravega razvoja, naj vpišejo deco omenjene dneve pri vaditelju oddelka. Telovadba članstva in naraščaja se pa bo začela 12. septembra in bo razpored ur še pravočasno objavljen.

Župne tekme v odbojki

Preteklo nedeljo so bile na letnem telovadišču Maribora matice župne tekme v odbojki, katerih so se udeležili prvaki okrožij in župni prvaki Maribor matice. Tekmovalo se je po izločilnem načinu.

Člani: Ormož, Ljutomer, Slovenjgradec, Maribor II. in Maribor matice. Mesto župnega prvaka si je zopet priboril Maribor matice.

Članice: Maribor I. je porazil Ljutomer, ki je prej zmagal nad Poljčanami, končno pa podlegel Mariboru matici, ki je ponovni župni prvak.

Moški naraščaj je odigral najlepšo igro. Iz štirih tekem, ki jih je odigral naraščaj iz Središča, Poljčan, Maribora I. in Maribor matice je izšel slednji kot prvak.

Ženski naraščaj: Poljčane, Sv. Lenart, Maribor III. in Maribor matice. Po ostri borbi med Lenartom in Mariborom III. je zmagal Maribor matice nad Mariborom III. in si priboril mesto župnega prvaka.

Župni prvaki v odbojki se bodo kosali za prvenstvo Slovenije na tekmah, ki bodo 8. t. m. v Ljubljani.

Dr. Fr. Mišic:

Pri svetem Arehu

»V nedeljo se vidimo pri sv. Arehu!« Še pred sto leti so te besede pogosto čuli domačini na Pohorju. Govorili so jih posebno tik pred Arehovo nedeljo oblastni nemški delavci iz Češkega in iz Šlezije, ki so bili zaposleni v Vivodovi in v drugih »glazutah«. Tedaj so imele te besede popolnoma drugačen pomen nego danes. Pomenile so poziv na krvav obračun, na pretep in pokol med dobro plačanimi in dobro rejenimi tujimi steklarji in domačimi kovači, vozniki in drvarji. Danes pomenijo v našem jeziku prijazno vabilo na prijateljski sestanek, na skupščino vseh pravih ljubiteljev našega Pohorja in naših lepih gor in planin, obenem poziv na počastitev najzaslužnejših in najidealnejših delavcev in organizatorjev našega obmejnega planinskega udejstvovanja sedaj in v dobi še ne pozabljenih narodnih bojev za naš planinski svet.

Zadovoljno se smeji sv. Areh, oni na oltarju in oni v vodoravni legi, v trd kamen vklesani, z nabrušenim mečem v roki, na vse ono, kar je slovenska požrtvovalnost postavila okoli njega v enem četrtsotletju pod njegovo okrilje. »Ruška

koča« pove mnogo več kakor navadna druga naša planinska koča. To je borba, vztrajna in zmagovita; borba za našo obmejno zemljo, za našo severno mejo ob Dravi. To je z okusno vilo Planinko, s Čandrovo kočo, z moderno ledenico, z gospodarskimi poslopji, s cerkveno hišo, s cerkvijo sv. Areha pravcata gorska slovenska vas, skoro 1300 m visoka, tako velika, svetla in zračna, zdrava in privlačna, da zatemnjuje čast in slavo Martina nad Slov. Bistrico. Boj za sv. Areha prav za prav še danes ni končan; na eni strani, na južni, ga vežejo stare in za to časti vredne vezi, župniške vezi, z daleko nižjim in pohljevnijim sv. Martinom. V to smer so obrnjeni tudi njegovi svetli pogledi skupno z njim, s sv. Urhom in s sv. Tremi kralji na prelepo sv. Uršo, ki se sredi njih sramežljivo skriva v senci jesensko pisanih lip in brez. Na drugi strani pa stoji del njegovega posvečenega hrama na Rušanskih tleh in Rušani, ki še danes sredi cerkve kažejo dokaze svojih pravic in svoje posesti z živo mejo v obliki gibljivega, v cerkveni tla vžidanega štora, že radi tega, pa še bolj kot ustanovitelji vsele naselbine okoli »Ruške« upravičeno trdijo, da je sv. Areh njihov.

Ko je sv. Areh še hodil po svetu in na

poti k pokori v Sanoso zablodil tudi v pohorske šume, je bil ta svet last tujih mogotcev, ki so s križem in mečem potiskali mejnike svoje oblasti vedno bolj proti jugu. Toda celjski grofje, ti prvi snovatelji jugoslovanske enotnosti, so v dosledni borbi proti Habsburžanom tudi te kraje hitro obsolnčili s svojo slavo in mogočnostjo in jih že tedaj priklenili jugoslovanskemu uplivu. Tega se moraš zavedati, ko se sprehaš okoli stare, nekdanje romarske, sedaj turisticke cerkve sv. Areha, ko gledaš sedaj proti jugu, na široko Dravsko polje, na Haloze, na Celjski grad, na Konjiško goro in Stenico, proti severu pa preko našega obmejnega, zadržanskega Kozjaškega zidu v osrčje naše severne sosedice.

Tik pod sv. Arehom so še razvaline dveh razpadlih cerkva; ena je bila posvečena sv. Primožu, druga sv. Tomažu. V bližini cerkvice sv. Urše najdeš ostanke rimskega kamnoloma. V njem so lomili in obdelovali pohorski mramor za spomenike, stavbe, za gledališča in draga poslopja v Ptuj, v Celju, v Lipnici. Na pokopališču in na cerkvi sv. Martina nad Slov. Bistrico, pa tudi na cerkvi in pokopališču v pohorski vasi Tinje še danes lahko gledaš njihove zadnje sledi: pri sv. Martinu tudi v kamen vklesane

priče treh dob v razvoju slovenskega življenja v latinskem, v nemškem in nazadnje v slovenskem jeziku. Bil je čas, ko so bogati meščani in uradniki iz rimskega Ptuja, iz rimske Celeje in iz rimske Lipnice, tedaj Flavije Solve, hodili na letovišče in na božjo pot tja, kjer stoji sedaj cerkev sv. Martina. Pozneje so jim sledili Avari in Germani. Dolgo, dolgo časa.

Vse to je minulo. Na razvalinah starih podrtij je vzklilo novo, zdravo, sveže domače slovensko življenje. Tedaj je postal sv. Areh naš — ves naš. Rušani, ki so postavili prvi razgledni stolp na Pohorju, onega na Zigartovem vrhu, so bili tudi prvi, ki so si sebi in nam osvojili Pohorje. Dvignili so z »Ruško kočo« z mladeniškim pogumom pokrov zlate skrinjice, ki hrani za nas v Pohorju tisoč in tisoč zakladov; pokazali in kazali so desetletja ostalim bratom pravo pot ljubezni do slovenske zemlje. Ko sedaj obhajajo visoko gori nad Gladovnim studencem, nad Strmico in nad Blagoslovljenim studencem četrtsotletnico svoje nemajhne ljubezni do naše zemlje, ljublj dela in naporov, bojev in konečnih zmag, moramo si drug drugemu zaklicati:

»V nedeljo se vidimo pri sv. Arehu!«

Poslovanje Nabavljalne zadruge državnih uslužbencev v Mariboru

ODGOVOR NAČELSTVA NA NAPAD PREDSEDNIKA TRGOVSKEGA GREMIJA.

V Vašem uglednem listu od 17. avgusta 1932 št. 185 ste objavili pod naslovom: »Potrebe mariborskega trgovstva« govor predsednika trgovskega gremija g. Vilka Weixla. V tem govoru navaja g. Weixl o trgovini, zajutrkovalnici in pekarni Nabavljalne zadruge državnih uslužbencev stvari, ki niso točne in ki utegnejo škodovati dobremu imenu in gospodarskemu kreditu Nabavljalne zadruge. Prepričani smo, da nam boste dovolili stvarni odgovor, predvsem, ker poznamo Vašo nepristranost in stvarnost in da bo javnost poučena o pravem stanju stvari.

V imenovanem govoru je navedeno, da prodaja zadruga »vsakomur«. Vsakdo se pa lahko prepriča, da ima Nabavljalna zadruga na svojih vhodih napisano razločno in z velikimi črkami, da **prodaja samo članom**. Kontrola v trgovini je do skrajnosti stroga. Če se je pa kljub temu kakemu izizivaču posrečilo, da je izjemoma dobil pecivo ali v gostilni pijačo, ker ga slučajno niso poznali in je zbežal iz trgovine, ko so ga drugi spoznali, se ne more in ne sme trditi, da se prodaja vsakomur. Kakor hitro pa bi vodstvo zadruge ugotovilo, da bi kateri član posojal svojo nakupno knjižico nečlanu in bi ta kupoval zase, bi ga takoj izključilo, kakor se je to tudi že večkrat zgodilo.

Prav tako netočna je trditev, da izkazuje Nabavljalna zadruga trikrat večji promet, nego bi ga moglo kriti vse mariborsko članstvo s svojimi dohodki. Znano je, da so člani poročeni, imajo lastno gospodinjstvo, otroke in nekateri tudi sorodnike pri sebi (samci razen malih izjem niso člani). Iz seznama za razdelitev povračila na letnem čistem dobičku se more vsakdo in vsako oblastvo prepričati, da povprečni promet na člana in mesec ne presega Din 600. Upoštevajoč, da zadruga preskrbuje članom razen živih tudi kurivo, manufakturo, čevlje itd., je razvidno, da je promet skladen z dohodki članov in da danes državni uslužbenci živijo mnogo skromneje, kakor je prav za prav v skladu z njihovim položajem.

Razumljivo je nadalje, če se trdi o kaki stvari nekaj, kar ni vsakomur znano, ali o čemur se ne more prepričati — neodpustljivo pa je, če se navaja, da je »zadruga iztočila v lanskem letu 1931 najmanj toliko alkoholnih pijač, kakor vse mariborske gostilne v istem času in sledi torej iz tega, da ne prodaja pijač samo svojemu članstvu«.

G. predsednik gremija in vsak prizadeti se lahko in more prepričati, da je v Mariboru več gostiln, ki so vsaka posebej iztočile lansko leto večje količine alkoholnih pijač nego Nabavljalna zadruga. Glede pekarne se trdi, da je nehligenična. Oziraje se na to trditev, prosimo, da pristojno oblastvo pregleda našo pekarno, pa tudi ostale v Mariboru, kar se tiče higieničnosti, in ni nobene dvoma, da bo izid pregleda tak, da ustreza vsem zdravstvenim predpisom in da tako higienične in moderne pekarnice sploh ni v Mariboru. Izkazalo pa se bo mogoče, da marsikatera druga ne ustreza popolnoma zdravstvenim predpisom.

Onega gospoda pekarskega mojstra, ki je izjavil, »da bi prodajal po štiri žemlje za dinar, če bi bil deležen istih ugodnosti in olajšav, kakor zadruga«, prosimo in pozivamo, da daje našim članom žemlje po tej ceni, v predpisani teži, pravilno izpečene iz moke, iz katere se običajno pečejo žemlje, in zadruga se zaveže, da mu bo plačala vse one ugodnosti in olajšave, ki jih uživa v pogledu davkov s pristojbinami in tovarnino, ki jih gospod pekarski mojster nima, in sicer na ta del obratovanja odpadajoče zneske. Zadruga bo takoj založila potrebno varščino. K trditvam, ki ne nanašajo na davke in ki se glase, da zadruga ne plačuje davkov, se vsakdo in posebno gospod govornik lahko prepriča pri davčni upravi in mestnem načelstvu, da zadruga plačuje vse davke, davščine, trošarine in takse, ki jih plačujejo obrtniki in trgovci, razen pridobnine in samoupravnih doklad k pridobnini. Kar se tiče točnosti prijav za različne takse in

davščine ter njih plačila, pa lahko zadruga služi marsikomu za vzgled. Glede tovarnine bi se pa vendar lahko gospod predsednik na merodajnem mestu prepričal, da so zakonite olajšave za zadrugo do danes še samo na papirju ter plačuje zadruga isto tovarnino kakor vsak drugi. Letni predpis pridobnine znaša za mesto Maribor za industrijo, trgovino, gostilne, obrti, proste poklice itd. na osnovnem in dopolnilnem davku in na samoupravnih dokladah od osnovnega davka skupno 8.000.000 Din. Od te vsote ne odpade na trgovce, gostilničarje in peke niti celih 2.000.000 Din, ostanek plačajo industrija in drugi poklici, ki so podvrženi pridobnini.

Na zmanjšanju plač in pokojnin državnih uslužbencev je prištedila država samo v Mariboru okroglo 15.000.000 Din na leto, torej približno 4 krat toliko, kakor znaša državni osnovni in dopolnilni davek na pridobnini. To so številke in dejstva!

Ako prizadeti nudite dovoljno jamstvo, da boste v primeru ukinitve zadruge, če se razdeli njen promet med Vas, razen onih dveh milijonov dinarjev na državnem davku in dokladah še plačali 15 milijonov dinarjev samo državnega davka na pridobnini, potem ste lahko prepričani, da ima članstvo zadruge toliko državlanskega čuta, da bo takoj ustavilo poslovanje zadruge. Kar se pa tiče trditve, da je znašala dividenda na čistem dobičku leta 1931 nad 15%, prepustimo presodku javnosti, če je to sploh mogoče.

Morska kača v znanstveni luči

NAJVAŽNEJŠA ZANESLJIVA POROČILA O NEZNANIH MORSKIH POŠASTI

Najhujša julijska in avgustovska vročina sta skoro pri kraju, v časopisju se pa še vedno ni pojavila — morska kača. Izgleda, da je moderni čas ubil ta priljubljeni monstrum 19. stoletja. Moderna znanost je tolerantnejša od stare in nikakor ne izključuje možnosti eksistence »morske kače«. Ker so morsko kačo ljudje vedno samo videli, nikoli je pa ni so ujeli, se je splošno domnevalo, da je bil pojav »morske kače« ali halucinacija mas, ali pa kake odtrgane morske velerastline, jate delfinov ali kak velik kit. Iz množičnih natančnih in verodostojnih poročil pa je razvidno, da morske kače vendarle eksistirajo. V Gloucestru je kakih 200 meščanov 14 dni opazovalo iz neposredne bližine veliko morsko kačo, ki prav za prav ni kača v pravem pomenu besede, temveč neka posebna vrsta ogromnih plesiotaurusov, ki so na suhem že izumrli in jih pogosto vidijo še ob obalah Nove Angleške, Norveške, Škotske in v vsem Atlantiku. Druge pošasti, ki so deloma podobne želvam, deloma pa tuljcem, so mornarji videli le redko in so neki eksemplar samo enkrat mogli opazovati iz izredne bližine kake pol ure. Naj navedemo nekaj zanimivih primerov o »morskih kačah«: 1. Prava morska kača je dolga 60 do 100 angleških čevljev. (Angleški čevlji meri 30,5 cm.) Značilnost te morske pošasti so vitki vrat, dolg rep, relativno močno telo in štiri lopatate plavute. Gornji del telesa je temno-rjav, spodnji pa bel. Koža je gladka, nekatere vrste živali pa imajo majhno grivo. Živi v Atlantiku, ljubi sonce in toplo vodo ter je po vseh znakih sodeč žival-se-lilka.

Iz poročila kapitana M. Omhala, po-

Če pa so nekateri predmeti v zadrugi dražji, kakor pri trgovcih, potem je to menda samo v korist trgovcem, ker danes nobena gospodinja ne plača komu na ljubo niti 1 Din za blago več, kakor ga nudi konkurenca. Člani nikakor niso primorani kupovati v zadrugi.

Če bi zadruga prodajala blago po predlogu gospoda predsednika po nabavnih cenah, potem bi še-le nastalo to, kar se zadrugi danes očita, namreč, da bi člani kupovali malenkosti tudi za družine nečlanov, ker je kljub temu, da se vnese vsak nakup v člansko knjižico, kontrola natančnega konsuma članov nemogoča in tudi gospod predsednik ni navedel točnih direktiv, kako se lahko natanko oceni količina potrebnega blaga za posamezne družine, ker danes še ne obstajajo nobeni predpisi za državne uslužbence, katere vrste in koliko blaga smejo konsumirati.

Pripominjamo še, da bo zadruga pri taki nestvarni gonji plačala še pridobnino in pričela prodajati res »vsakomur«. Dvomimo zelo, da bo s tem ustrezno trgovcem in obrtnikom. Uspešen boj zoper ustanove se ne vodi z nestvarnimi napadi in denunciacijami, nego s konkurenco, to je z boljšim blagom in nižjimi cenami. Do sedaj je zadruga kupovala kolikor je le bilo mogoče različno blago na mariborskem trgu, če si bo radi gonje to premislila in plačevala še pridobnino, potem mogoče prizadeti ne bodo več ploskali govorom svojih voditeljev.

Pojasnimo še, da večkratne najstrožje preiskave s strani oblasti niso mogle dokazati nobenega trgovanja z nečlani, razen malenkostnih primerov, ko so neki gospodje sami dajali denar nečlanom in jih pošiljali v zadrugo, da na kak zvit način pridejo do malenkostnega nakupa, da potem lahko zadrugo ovadijo. — Nabavljalna zadruga državnih uslužbencev r. z. z. o. z. v Mariboru.

veljnika angleške korvete »Daedalus«, poslanega admiralu Gageju v oktobru l. 1848. posnemamo: »Neki moj mornar me je poklical, naj pogledam čudno pojavo, ki plava proti ladji. Kake 4 čevlje iznad vode je plavala ogromna kača z veliko glavo in debelim vratom. Kačino telo je bilo dolgo kakih 60 čevljev. Vse telo je bilo negibno in se je brez vsakega premika mišic pomikalo z veliko brzino tik ob ladji v ravni smeri proti jugu. Po mojem računu je napravila pošast na uro 12 do 15 milj. Na temenu je kača merila kakih 15 palcev v širino. Glava je bila izrazito kačja. Vseh 20 minut, ko smo jo opazovali z našimi daljnogledi, se ni potopila. Barve je bila temno-rjave z belkasto-rumenkastim pasom pod grlom. Na hrbtenici ni imela nobene plavute, temveč neke vrste grivo, ki pa je bilo mogoče le dobra pest morske trave.

2. Drugo morsko čudo je bilo videno z angleške kraljeve jahte »Osborne« 11. junija l. 1877. ob severni obali Sicilije. O tem dogodku so poročali ladijski častniki: »Okrog 5. popoldne, ko je jahta v mirnem vremenu plavala proti Cap Vitu, je častnik, ki je imel službo na krovu, opazil na morski gladini kakih 30 do 40 čevljev dolgo vrsto hrbtnih plavut, ki so se polagoma premikale. Ko je ladja prišla bližje, so se plavute potopile, v istem trenutku pa se je dvignil iz vode sprednji del strašne morske pošasti. Telo ni imelo luskin, temveč je bilo gladko kakor tulnjevo. Glava je bila okrogla in je merila v premeru kakih 6 čevljev, dočim je bil vrat zelo ozek. Vrat je kmalu prešel v telo, ki je v onem delu, ki je molel iz vode, spominjalo na oklep ogromne želve in je bilo široko 15 do 20 čevljev. Ob straneh je imelo telo dve po

15 čevljev dolgi lopatasti plavuti, s katerima se je pošast pomikala naprej kakor želva. Od glave do konca telesa, kolikor smo ga mogli videti, je merila pošast kakih 50 čevljev in se je dozdevalo, da je to šele tretjina vse dolžine. Hrbtne plavuti so bile v tem času očitno pod vodo.«

3. Moha-moha, neka vrsta čudežne želve, je bila videna v juniju l. 1890. v Qullnslandu. Poročilo o tem je napisala miss Lowellova, potrdilo ga je pa 7 očividcev:

»Videl smo čudo, pol želvo, pol ribo, ki je ležal v čevljev globoki vodi mirno na pesku. Pošiljam Vam skico o njem. Pošast se ni prav nič ozirala na me in se ni glala motiti. Mogla sem jo kake pol ure natančno opazovati iz bližine 5 čevljev. Ko se je pa naveličala mojega opazovanja, se je z glavo in vratom potopila v morje, dočim je ribji rep molel v zrak nad peskom na bregu. Kmalu pa se je rep malo zakrivil in ogromno telo je z bliskovito naglico planilo v morje. Pošast nima ne zob ne nazobčanih čeljusti. Domačini na Great Sandy Islandu jo imenujejo »moha-moha« in trdijo, da ima žival noge in prste ter izvrstno meso. Črnci, ki pošasti ta dan niso videli, so jo po moji sliki takoj spoznali in se pričeli smejeti. Pred 8 leti je taka pošast napadla tabor domačinov in se tedaj postavila popolnoma pokoncu. Sprednje noge je položila na rame 6 čevljev visokega črnca in ga vrgla na tla. Še dolgo mesece nato so črnci prenočevali le v primerni oddaljenosti od morja. Nog pošasti nisem videla, ker so bile skrite v vodi. Cela žival mora meriti najmanj 30 čevljev. Ko je držala glavo nad vodo, je imela gobec odprt. Ker nisem opazila nobenih škrg, mislim, da diha skozi gobec. Glava in vrat sta bila zelenkasto-bela z velikimi belimi madeži na vratu in z belima kolobarjema okrog temno-črnih oči. Okroglasto, želvi podobno telo je gladko in sivo, široko kakih 8, visoko pa 5 čevljev. Rep je meril kakih 12 čevljev in je bil ribi podobni del v prerezu klinaste oblike. Plavuta je bila temno-rjava, luskin srebrenkaste in bele v velikosti palčevega nohta. Žival nikakor ni morska želva, temveč neko čudo, pol želva, pol riba«.

4. Četrto čudo je bilo videno l. 1905. na brazilski obali z raziskovalne jahte »Wálhalla«. Opazovala sta ga člana ekspedicije, zoologa mr. Meade Waldo in mr. Nicolla. Zadnja plavut je bila dolga 6, visoka pa 2 čevlja. Vrat je imel debelost vratu vitkega človeka in je štrlel 7 do 8 čevljev iz vode. Podobno pošast je srečala v maju l. 1907. angleška pomožna križarka »Hilary« južno od Islanda. V oddaljenosti 1200 jardov je pričela križarka streljati na 60 čevljev dolgo pošast iz 3 šestfuntnih topov. Po daljšem obstreljevanju je bila pošast zadeta in je v smrtnem boju, divje škropila vodo okrog sebe. Ta konvulzija je trajala kake 3 sekunde; nato je pošast izginila pod gladino in se je morje popolnoma umirilo. — Križarka »Hilary« je 2 meseca nato potopila podmornica.

Poleg naštetih je bilo videlih še mnogo drugih živali, ki jih naše prirodopisne knjige ne poznajo. Mr. Macintosh Bell je l. 1919. pri Orknejskih otokih videl neznano žival, podobno še najbolj tulnju. Ta žival je imela vrat, debel kakor slonova noga. Ker je bilo morje mirno, se je videl gigantski trup še daleč pod gladino.

Kakor je iz gornjega razvidno, živi več pošasti, ki zaslužijo ime morske kače, čeprav niso s kačami v pravem pomenu besede v nobenem sorodstvu. Sicer se pa v današnjih resnih časih, ki povzročajo človeštvu nešteto drugih, večjih skrbi, nihče več ne zanima za te orjaške oceanske pošasti.

V ječo, ker bi bil rad generalni ravnatelj.

V romunskem kopališču Staniculu blizu Constanze je policija odkrila tajno igralnico, katere 3 ravnatelji so se izkazali kot skrajno nevarni sleparji. Markirali so karte in tako olajšali marsikoga za znatne vsote denarja. Pred dnevi pa se je oglasil na policiji prostovoljno eden teh treh ravnateljev in povedal, da se je sprl s svojima tovarišema in je opisal vse mnogoštevilne sleparije, ki so jih zagrešili vsi trije na svojih gostih. S svojima »kompanjonoma« se je sprl zaradi tega, ker se niso mogli sporazumeti, kdo od njih naj postane — generalni ravnatelj podjetja.

Za šolo

DOBRE

Za šolo

ČEVLJE

POSOLJILNICA R. Z. Z. O. P. MARIBOR, NARODNI DOM

Ustanovljena l. 1882.
Stanje hranilnih vlog 85 milijonov Din
Rezervni zakladi nad 7½ milijonov Din

Sprejema hranilne vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje najkulantneje.
Rentni davek plačuje iz svojega.

Enodružinske hiše

od 30.000 dinarjev dalje prodaja Posoljilnica. Maribor, Sodna ulica 30. 2866

Dijaka (dijakinjo)

sprejme dobra rodbina v popolno oskrbo. Solnčna soba, kopalnica, eventualno pomoč pri učenju. Naslov v upravi »Večernika«. 2865

Dijaka

sprejem v vso oskrbo. Pomoč pri učenju. Tattenbachova ulica 19/I, vrata 5. 2866

Nemško in tudi angleško

poučuje ter predstavlja. Slovnike in konverzacijske ure tudi za otroke. F. Hanhs, Cankarjeva ulica 14, pritličje levo. 2876

Soba s štedilnikom

takoj oddam. Železnikova ulica 8, Pobrežje. 2873

Oddam sobo

gospodični. Kopalnica na razpolago. Wildenrainerjeva 16, pritličje. 2874

Dvosobno in enosobno stanovanje,

oz. lokal oddam. Centrum. Studenci, Slomškova ulica 5. 2871

Dijaka,

najraje nižješolca, sprejme učiteljska rodbina v dobro oskrbo. Naslov v upravi. 2877

Stavbne parcele

v Studencih so na prodaj po 600 m² za ceno po Din 25 za m² proti gotovini. Cestno zemljišče odstopljeno. — Skladišče Berndorf, Maribor, Aškerčeva ulica 22. 2869

Lepo stanovanje,

soba, kuhinjo in sobo s štedilnikom oddam s 1. oktobrom. Pobrežje, Zrkovska cesta 33. 2872

Vinotoč Sok,

Meljski hrib, odprt. 2879

2—3 dijake,

iz boljše rodbine, le do IV. razreda srednje šole, sprejem v dobro domačo oskrbo. Klavir in kopalnica v hiši. Naslov v upravi »Večernika«. 2832

Sprejem čevljarskega vajenca.

Hrana pri mojstru. Lovce. Glavni trg št. 4, dvorišče. 2859

Hiša

s štirimi stanovanji in vrtom za Din 58.000 na prodaj. Nova vas, Livadna ulica 4. 2857

Kompletna mehka spalnica,

hrastovo pobarvana, zelo poceni na prodaj. Miklošičeva ul. 6, mizarstvo. 2858

Glasovir

Stutzfiliigel) na prodaj. Maistrova ulica 18/I. 2860

Oddam takoj

opremljeno sobico s prostim vhodom in električno razsvetljavo. Vrtna ul. 8 I, vrata 6. 2880

»Tempo« čevlji

na obroke. Slovenska 18. 2500

Izposojamo

gramofone in plošče po Din 1.— »Šlager«. Slovenska 18. 2501

Jos. Tichy i Dr.

Konces. elektrotehnično podjetje Maribor, Slovenska ul. 16, tel. 2756, proizvaja elektroinstalacije stanovanjskih hiš, vil, gospodarskih objektov, zaloga motorjev, lestencev, svetilk, elektroinstalacijskega b laga po konkurenčni ceni. 1603

Rabim prvovrstnega prekaževalskega

pomočnika (selherja) za večje podjetje. Biti mora samostojna moč. Ponudbe na naslov: mesarija, Ljubljana, Domo-branska cesta 7. 2856

Klavir (»Mignon« Stutzfiliigel)

na prodaj. Vpraša se: Koroška cesta 20, v trgovini. 2898

Dobro kosilo

po Din 6.—. Vprašati v trgovini s čevlji, Koroška cesta 35. 2881

Učenka

se sprejme v steklarni Ivan Kovačič, Slovenska ul. 10. 2885

Skladišče,

primerno tudi za delavnico oddam v najem. Ivan Kovačič, Maribor, Slovenska 10. 2886

4 decimalne tehtnice

50—400 kg tehtne moči, na prodaj. Koroška cesta 20, v trgovini. 2897

Časopisi,

revije, inserati, papir, tiskovine, trgovske knjige, Hinko Sax, Maribor, Grajski trg. Posebnost: Edina izdelovalnica Jugoslavije bromsvetlih razglednic, popolnoma slične fotografijam. 2595

Denarnice za kovani denar

v veliki izbiri pri Ivanu Kravosu, Maribor, Aleksandrova c. 13. 2735

Velika vrtna veselica

bo v soboto in nedeljo v gostilni Seifried, Aleksandrova cesta 79. Prima vino, prvovrstna kuhinja. Cenjene goste vabi gostilničar. 2782

Tovorni avto 3½ tonski »Ford«

(3-osmi) v brezhibnem stanju, 25.000 kg, vožen, zelo ugodno na prodaj. Dopise na upravo »Jutra«, podružnica Maribor pod »Ford«. 2755

Prodaj nov paviljon

za 9 družin čebel, dve sta že notri in stroj za vejanje medu in šest košev za Din 900. Betnavska c. 1. 2826

Oddam v najem

takoj na novo opremljeno solnčno sobo, s posebnim vhodom, v bližini parka ter realne in klasične gimnazije enemu ali dvema gospodoma. Naslov se izve v upravi »Večernika«. 2830

Nadzorstvo otrok

prevzame inteligentna gospodična. Govori nemško in angleško. F. Hannss, Cankarjeva ul. 14, pritličje, levo. 2890

Stanovanje dve sobi

in sobo in kuhinjo takoj oddam. Beograjska ul. 28. 2883

Lokale in eno garažo

takoj oddam v najem. Naslov v upravi »Večernika«. 2827

V vili pri parku

oddam lepo opremljeno sobo. Vprašati Trubarjeva ulica 11 I. 2829

Soba in črkoslikanje,

vedno najnovejši vzorci na razpolago, izvršuje poceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ulica 3, za kavarno »Astoria«. 3

Lepo, opremljeno sobo

s posebnim vhodom, oddam takoj. Vilsonova ul. 13 I. 2887

!!! Vam !!!

ki preživite več kot ¼ življenja v stanovanju (postelji), podaljša življenje ugodno urejeno stanovanje. Madrace 250.—, žične vloge 115.—, lepi otomani 500.— Din. Postelje, kredence, spalnice, stoli itd. Posteljno perje čistimo higijenično s paro dnevno ceneno. Zdravniško priporočeno. Razpošiljamo izven Maribora. B. Jagodič dr. Vojašniški trg. 2888

Stavbišče

Tomšičev drevored 861 m² na prodaj. Pojasnila v upravi »Večernika«. 2892

Učiteljica večja glasovirja,

bivša konservatoristka, višjega odseka daje pouk v glasovirju po hišah. Začetnikom odlični temelji. Cena zmerna. Naslov v upravi »Večernika«. 2890

Gradbena parcela

600 m² v Mariboru na prodaj. Naslov v upravi »Večernika«. 2890

Poltovorni avto

v dobrem stanju prodam ali zamenjam za motorno kolo, stabilni motor ali drugo blago. Naslov v upravi »Večernika«. 2894

Lep kabinet

oddam solidnemu gospodu ali gospodični. Jenkova ulica 5, vrata 2. 2899

Išče se viničar

s 4 močmi na posestvo z dobrimi pogoji. Vpraša se v gostilni »Beli zajec«, Meljska c. 10. 2825

Stanovanje v vili

3 sobe z vsem komfortom oddam mali, čisti stranki takoj. Ponudbe na upravo lista pod »Bližina parka«. 2900

Znanja želi

mлада, zelo simpatična, vitka gospodična z mlajšim gospodom visoke rasti, po možnosti črnolascem, v boljši službi, na vsak način odkritega in poštenega značaja. Ponudbe s sliko, ki se na zahtevo vrne, naj se pošljejo na upravo »Večernika« v Mariboru pod šifro »Vitka kot jelka«. 5000

Pletiljo

sprejem v stalno službo. Zelenko, Tržaška 3, Maribor. 2896

Motorno kolo

s prikolico B. S. A., 2 cilindra, ugodno na prodaj. Maribor, Mlinska ulica 21. 2897

Nemški jezik,

pravopisje, dopisje, poučuje po najboljši metodi Kovač, Maribor, Krekova ulica 6. 2733

KROJAŠKI ATELJE**KONRAD MIHELIC**

vijudno sporoča cenj. občinstvu, da se je preselil iz Jurčičeve ulice 9 v BERGOVDVOR, št. 23/Ina Glavnem trgu in prosi vse svoje stalne stranke, da mu ohranijo tudi na novem mestu do sedaj izkazano naklonjenost. 2875

Modne novosti

za dame in gospode ter šiviljske potrebščine v modni trgovini 5481

ANTON PAŠ SLOVENSKA ULICA**USODA LJUDI!**

Prosluli astrolog profesor Helén se je odločil izgotoviti Vam brezplačno Vaš horoskop. Slava prof. Heléna je tako razširjena po svetu, da nam res ni treba opozarjati nanj. Njegova znana sposobnost videti v bodočnost drugih, ne glede na njihovo oddaljenost od njega, meji na čudežnost. Sami astrologi vseh narodnosti z zvonikimi imeni gledajo nanj kot na svojega mojstra. Prof. Helén Vam pove po resnici vso Vašo usodo, napove Vam, kdaj lahko dosežete uspeh, dali najdete srečo itd. Njegov popis preteklih, sedanjih in bodočih dogodkov bo vzbudil Vaše občudovanje, presenečeni boste in uspeli boste. Ne bodite črnogledi, ne bodite nejevolni — vse bo bolje. Ali, kje naj dobite to gotovost? Prof. Helén Vam to pove: v zvezdah! Ne verujete?

Zvezde govore resnico!

Čitajte, kar Vam piše sam profesor-astrolog Helén.

Spoštovani prijatelji!

Ze ko sem samo omenil, da bom izgotavljal horoskope brezplačno, je bil moj tukajšnji zavod in moj tajnik g. Havelka naravnost zasut s prošnjami za postavljanje horoskopov.

Smatram za svojo dolžnost, da se Vam tem potom zahvalim za Vaše zaupanje. Prosim pa samo nekoliko potrpljenja. Horoskop izgotovim vsakomur po vrsti, kakor prihajajo prošnje. Zato ne poganjajte svojih prošnji.

Mislím, da se Vam vsem najboljše oddolžim s tem, da tudi sam storim za vse, kar je v mojih skromnih močeh. Dolga leta se že bavim s proučevanjem zvezd in njihovim vplivom na človeško življenje. Naučil sem se razumevati odnose zvezd do človeške usode in zato lahko vidim v bodočnost ljudi.

To svojo sposobnost dajem sedaj na razpolago vsemu človeštvu. Javite mi svoj naslov, poklic, dan, mesec in leto rojstva in povem Vam o Vaši usodi več, nego bi smatrali za mogoče. Vse Vam napravim brezplačno, kot nagrado za mojo visoko starost in v zameno za moje stroške mi priložite le Din 10.—. Vse dopise naslovite le na moj zavod tako-le:

Astrološki laboratorij K. Havelka

Praga-Vinograde, Sleská 116-M. Poštni predal 28. Češkoslovaška.

Oprostite mi, da ne navajam svojega naslova. Samotar sem in za svoje odgovorno delo potrebujem miru in zbranih misli. (Prof. Helén je star 86 let.)

Zahvaljujem Vam za Vaše prijateljstvo in zaupanje ter si bom prizadeval, da Vam napovem lepšo pot bodočnosti.

Vas vseh vdani prijatelj prof. Helén, astrolog.

Náša opazka: Prof. Helén ni prerok — marveč učenjak, ki je vse svoje življenje posvetil zvezdam. Danes spada med naše največje dobrotnike, ker nam kaže pota k sreči in zadovoljstvu ter nas svarí pred nevarnostmi, ki nam jih morda pripravljajo usoda.

UGODNO KUPITE

raznovrstne ostanke po Din 6.—, 7.—, 8.— meter

za birmance, ženine in neveste

dobro in poceni v

TRPIN-OVEM BAZARJU

Maribor, Vetrinjska ulica 15

V NEDELJO 4. SEPTEMBRA

VRTNIKONCERT

V GOSTILNI PRI »LEPEM RAZGLEDU« V KAMNICI
Za dobro kuhinjo in izborna vino najbolje preskrbljeno. Za obilen obisk prosi gostilničar. 2894

Ant. Rud. LEGATOV

Enoletni

TRGOVSKI TEČAJ

MARIBOR, VRAZOVA UL. 4

Začetek dne 9. sept. 1932

Cenimo naše najmlajše odjemalce

Letos smo njim posvetili posebno pozornost, z željo, da obujemo vso šolsko mladino. Tudi otrok najrevnejših staršev se mora obuti, ker so naše letošnje cene znižane gotovo pri vseh vrstah na polovico. Cene so žigosane na podplatu. Vaši otroci morejo priti tudi brez spremstva v našo prodajalno, postreženi bodo strokovno, solidno in poceni. Za vsaki par jamčimo, da je iz dobrega materiala, strokovno in dobro izdelan.

Bata

Zlica in kljukica Din 5.—

Snažite svoje čevlje z našo kremo, škatljica Din 4.—

Čevlji za otroke

Z novimi čevlji boste povečali otrokom voljo za učenje in njihovo samozavest.

39.—

Vrsta 2942-00
Praktične in udobne sandale s podplatom in peto iz krupona. Za malo denarja mnogo zadovoljstva.

49.—

Vrsta 3222-00
Trpežni otroški polčevlji z gumijastim podplatom in peto. Gumijasti podplat je neraztrljiv — ne pušča vodo.

49.—

Vrsta 3162
Za živahne dečke. Visoki čevlji iz mastnega usnja z trpežnim gumijastim podplatom in peto. Za blato in vsaki štrpaci.

59.—

Vrsta 2642-05
Otrok, ki ima lepe nove čevlje, je vedno razpoložen in vesel. Zato smo izgotovili te čevlječke iz rjavega boksa in finega laka. Iz laka Din 69.—

Čevlji za študentke

Za malo denarja nudimo vam udobne in lepe čevlje za šolo.

59.—

Vrsta 1845-03
Enostavni in okusni čevlji iz satena s polvisoko peto. Lahki in udobni, prikladni za šolo. Ista vrsta iz baržuna za isto ceno.

79.—

Vrsta 3945-03
Praktični, močni in udobni čevlji iz rjavega boksa. Prikladni za šolo tudi v slabem vremenu. Imamo jih tudi v črni barvi.

99.—

Vrsta 2945-12
Čevlji iz rjavega boksa s solidnim okrasom. Praktični in elegantni. Isti iz laka Din 129.—

Zenske nogavice 9, 19, 25 Din par

Čevlji za študente

Udobni čevlji — dobra volja.
Dobra volja — uspeh v šoli.

69.—

Vrsta 3337-12
Nenavadno lahki in udobni polčevlji iz sivega platna s široko kapo in gumijastim podplatom. Ženski iste oblike in materiala Din 49.—

79.—

Vrsta 2927-15
Okusni moški polčevlji iz govejega boksa z močnim usnjatim podplatom. Rjavi po Din 89.—, črni Din 79.—.

89.—

Vrsta 1937-22
Moški polčevlji iz črnega ali rjavega boksa z elastičnim gumijastim podplatom. Močni in vendar elegantni.

Moške nogavice 5, 7, 10 Din par

OTVORITEV GRAJSKE STARINARNE

Cenjenemu občinstvu vljudno naznanjam, da otvorim na Trgu svobode števil. 1 starinarno. Vsak, ki me bo posetil, bo dobro in ceneno postrežen. — Kupovala in prodajala bom vse blago po brezkonkurenčnih cenah. Izvrševala bom tudi vso predtiskarijo za polovično ceno. Najvljudneje se priporoča

HELENA LUKES
TRG SVOBODE 1.

2882

NA POHORJU na prodaj LEPO POSESTVO

s 500 orlov gozda, lepo ekonomsko, lepim gozdarskim poslopjem, inhišo. Plačilo proti hranilni knjižici. Ponudbe na upr. »Večernik« pod »Nakup posestva s hranilno knjižico«.

2844

Sanatorij v Mariboru

Gospodarska ulica 49 Telefon 2358

Lastnik in vodja

kirurg dr. Mirko Černič

Najmodernejši urejen za operacije, zdravilni aparati: višinsko solnce, diafermija, tonizator, žarnica »Hala« Enterocleaner, zdravljenje z radijem (pijača in kopeli) Cene zmerne!

2a

PRESELITEV!

Alojzij Zoratti, delavnica za cerkveno umetnost, pozlatastvo, trgovina slik in okvirjev ter restavriranje starih umetnin, se je preselil iz Stolne v **Tattenbachovo ul. 14**, nasproti NARODNEGA DOMA. P. n. občinstvu se vljudno priporoča.

2870

Šolska vodstva, učitelji pozor!

Vse knjige in vse šolske potrebščine dobite najbolje in najceneje v knjigarni in papirnici

2440

Tiskovna zadruga, Maribor, Aleksandrova c. 13

HRANILNICA DRAVSKE BANOVINE MARIBOR

Centrala: MARIBOR

v lastni novi palači na oglu Gosposke-Slovenske ulice

Podružnica: CELJE

nasproti pošte prej JUZNOSTAJERSKA HRANILNICA

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju

36.

Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno

Izdaja konzorcij »Jutra« v Ljubljani; predstavnik izdajatelja in urednik: RADIVOJ REHAR v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik STANKO DETELA v Mariboru